

Ruth 1 vs 15-16

1 Geloof beproefd

2 Geloof beleden

Gemeente,

We naderen de grens. De grens van de jaren 2010/2011. We mochten als gemeente en predikantsgezin een jaar samen optrekken. En gezamenlijk gaan we nu de jaargrens tegemoet.

Drie vrouwen naderen in Ruth 1 ook een grens. De grens van Moab en Kanaan. Zij zijn op reis gegaan omdat God Zijn volk weer had bezocht. Er was in Kanaan weer oogst. Kanaan gaf als het land der beloften weer zijn vrucht. En daarom is Naomi weer op weg gegaan. Richting Kanaan. En Orpa en Ruth vergezellen haar. Naomi zal al wat ouder geweest zijn. 60, 70? Heeft des te meer meegemaakt. Getrouwd met Elimelech. Twee kinderen gekregen. Hongersnood meegemaakt en weggevlucht naar Moab. Weduwe geworden. Daarna zijn beide zoons getrouwd. En toen stierven ze. Ruth en Orpa zijn een stuk jonger. 30, 40? Maar wel allebei weduwe. We kunnen ons indenken dat er weer veel naar boven komt. Nu ze de grens naderen. Moab zullen verlaten. Terugdenken wat ze daar allemaal hebben meegemaakt.

Dat vergaat ons niet anders. We naderen de grens Als we de grens anderen, de grens van oud naar nieuw, dan komen er ook. Ik zie een Naomi zitten of meeluisteren. Al langer geleden weduwe geworden en veel meegemaakt. En daar een Ruth of Orpa: nog onlangs aan het graf gestaan, misschien dit afgelopen jaar. En ook zij die daar nog voor staan. Zoals Naomi toen ze jong was. Verkering had, of nog niet, pas getrouwd was. En als we de grens naderen zal het ons niet anders vergaan: herinneringen komen boven. Als de naam van onze geliefde man of vrouw, vader of moeder, oma of opa, kind of kleinkind werd opgelezen. En we zien alles weer voor ons. Beleven dingen ahw opnieuw.

1 geloof beproefd

En dan houdt Naomi stil. En ze houdt stil om Ruth en Orpa aan te spreken. Je zou zeggen: ze zullen wel haast hebben en graag naar Kanaan gaan zo snel mogelijk de grens over en weer naar Bethlehem, dat zal Naomi toch wel trekken, maar ze houdt stil. En ze staan stil, alle drie. Zo gebeurt het ook ons ahw: we staan deze dienst stil. We worden even opgehouden, want het Woord komt tot ons. Misschien zijn er die eigenlijk maar snel door zouden willen lopen: deze laatste weemoedige uren moeten maar snel voorbij zijn, en dat is als je jong bent best te begrijpen dat je zo denkt, en dan maar gauw het nieuwe jaar in. Maar we worden toch allemaal opgehouden. De tijd staat ahw even stil. Dat kun je wel eens hebben in je leven: dat de tijd ahw stil staat. Rond een ziekbed, of

sterfbed, de week voorafgaand aan de begrafenis. Alsof alles even stilstaat. En vanavond worden we ook stilgezet. Waarom?

Omdat de HEERE zorg voor ons draagt. Omdat we inderdaad op weg zijn naar de grens van het hemels Kanaan. Als gemeente zijn wij geroepen op reis te zijn. Geroepen uit Moab, op weg naar Kanaan. Kanaan het beloofde land. Het hemels Kanaan. Land waar God al Zijn beloften ten volle vervullen zal in Christus Jezus. Daar zal zijn volk weer wonen naar Zijn raad, God eeuwig hen Zijn volle gunst betonen. Maar als we aan die grens komen dan kan het twee kanten op. Bunyan beschrijft dat in zijn boek 'de christenreis'. Als christen aan de grens gekomen is van het hemelse Jeruzalem dan is er de rivier. Waar christen bijna in wegzinkt. Denkend aan zijn zonden zinkt hij bijna weg. Maar Hoop bemoedigt hem en als hij de grens over is dan komen twee engelen hem tegemoet. En hij geeft de perkamenten rol die hij gekregen had. En de Koning zegt: doe de poorten open opdat het rechtvaardige volk daardoor inga. Even later komt onkunde bij de grens, de rivier. En daar ziet hij direct een pont liggen. Met schipper ijdele hoop. Die neemt hem mee naar de overkant en als de engelen komen zegt onkunde: ik heb in tegenwoordigheid van de Koning gegeten en gedronken. Maar hij heeft geen perkamenten rol. En tegen hem zegt de Koning: bindt hem en werpt hem uit. Dus aan de grens kan het nog twee kanten op. Aan de grens gaat het erom of wij binnen zullen gaan, in mogen gaan. En daar wil de Heere ons op voorbereiden. Daarom zet Hij ons bij tijden stil om ons de vraag te stellen: hoe ben je op reis, hoe nader je de grens? Nu kun je je nog bezinnen, nu deel Ik nog de perkamenten rol van het kindschap uit, nu reik Ik nog genade aan. Opdat je in zult mogen en kunnen gaan. Daar gaat het om. Gemeente, daarom is het goed om rond de jaargrens stil te staan. Maar ook rond elke weekgrens. Elke dag grens. Allemaal grenzen op weg naar de laatste definitieve grens.

Daarom houdt de Heere, vlak voor de jaargrens 2010/2011 ons stil. Zoals Naomi Ruth en Orpa stilhield en Naomi zegt: besef je wel wat het inhoudt? Als jullie meegaan, Moab uit, Kanaan in, dan verbrand al je schepen achter je. Als je teruggaat dan kun je nog een bestaan verwachten: je bent jong, mensen kennen je, je kunt weer tot een huwelijk komen en een toekomst krijgen. Als je met mij meegaat, de grens over is er niets van dat alles. Je komt als vreemdeling in een land dat je onbekend is. Waar je misschien met de nek wordt aangekeken. Waar je toekomst onzeker is of je ooit nog een huwelijk zult kunnen krijgen. Waar je misschien altijd gebrandmerkt zult zijn als de Moabietischen. Waar je niemand van je volk tegenkomt. Het is makkelijker om terug te gaan. Vreemd, denk je dan, het

lijkt of Naomi hen af wil schudden, hen dringt om terug te gaan. Helemaal niet uitnodigend is en laat zien hoe goed het is om met haar mee te gaan.

Ja, soms lijkt het alsof de HEERE je af wil schudden. Dan maakt Hij het je zo moeilijk en zwaar om Hem te volgen dat het lijkt of Hij zegt: ga maar weg, kies maar de makkelijkste weg. Dan legt Hij zo'n zwaar kruis op, dan spreekt Hij zo eerlijk met je dat het lijkt alsof Hij je af wil schudden, dat Hij van je af wil.... Zo moeilijk maakt Hij het je. Denk aan die Kananese vrouw tegen wie Hij zei: het is niet voor jouw, Ik ben niet gekomen voor mensen zoals jij. Denk aan de discipelen tegen wie Hij eens zei: wilt gij ook niet heengaan? De scharen tegen wie Hij eens zei: overreken de kosten want menigeen begint een toren te bouwen maar voltooit hem niet. Ja, en toch, toch klopt daar liefde achter. Die liefde dat Hij het nu zegt. Dat Hij niet wil dat straks pas blijken zal dat je je wat hebt ingebeeld, dat je jezelf wat hebt aangepraat. Als het dan pas blijkt dat is er geen redden meer aan, dan wordt je buiten geworpen. Maar nu, nu kan het heilzaam, reddend zijn. Als je er achter komt: ik ben niet gereed om in te gaan. Dan is er nu nog doen aan. Dan is er nu nog genadetijd.

Die beproeving is als de zon op een sneeuwpop. Je kunt twee sneeuwpoppen hebben. Eén helemaal van sneeuw, één waar een grote klomp goud in verstopt zit. Je ziet natuurlijk geen verschil aan de buitenkant. Totdat de zon gaat schijnen en het dooit. Dan smelt de ene pop helemaal weg, de andere pop komt het goud tevoorschijn dat schittert in de zon. Twee mensen die op weg zijn in de gemeente. als de zon van beproeving schijnt smelt bij de één alles weg: wat geloof leek te zijn was het niet. Bij de ander gaat het geloof blinken als goud. Het beproefde geloof dat schittert en glanst. En meer dan ooit mag je het weten in de beproeving: o Heere, als ik U niet had, als ik toch geen toevlucht had in U. als ik toch alleen maar dit leven had. O HEERE, mijn Toevlucht, mijn Heil, mijn Eer, mijn Hoog Vertrek. Wat heerlijk wat een zegen als dat gebeuren mocht: onder de beproeving of onder de prediking blonk het geloof op. En in 2010 werd de HEERE meer dan ooit ons Eén en ons Al. Hechter verbonden, inniger gezocht, helderder beleden. Zegen in beproeving. Dan kun je zeggen: het is goed voor mij verdrukt te zijn geweest. En de HEERE zij gedankt voor die zegen in de beproeving en door de beproeving heen.

2 geloof beleden

Zo zien we het bij Ruth. Zo horen we het van Ruth. Juist in de beproeving belijdt ze: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God. Ruth heeft het over Naomi, maar belijdt de God van Naomi. Kijk, Naomi Was haar ook wel eens tegengevallen en zou haar nog wel tegenvallen. Naomi is hier inderdaad niet erg jaloersmakend. Straks zal ze bitter zeggen noem mij maar Mara. Naomi viel niet altijd mee, maar de God van Naomi. Daar heeft Ruth van gemerkt en gehoord. Dat die God te kennen rijk en heerlijk is.

Wat is dat rijk en nodig dat er in de gemeente zulke mensen zijn. Dat je zo'n vader of moeder mag zijn. Wat rijk als je overleden geliefde zo iemand zijn mocht. Iemand van wie je mocht merken: het is echt iemand met gebreken en zonden, maar hij of zij heeft een God Die zo rijk en heerlijk is. Die zou ik ook wel verlangen te kennen.

Van deze God hoorden in 2010 in de prediking. We zijn als gemeente met elkaar opgetrokken en hebben gehoord van Elia en zijn God. Elia viel ook wel eens tegen, in moedeloosheid en eigengereidheid, maar zijn God. Die hem riep, Die hem zond, Die het volk opzocht, Die Elia verdroeg en leidde, Die Elia opnam in heerlijkheid. En de God van Elia is de God van de Heere Jezus, we bepreekten in de catechismus de zondagen over Jezus vernedering en verhoging, over de zegen van vergeving en rechtvaardiging. Dat Hij de God is van het verbond in de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. De God Die in de Heere Jezus Zijn bloed en Geest schenkt. Van Wie geldt: zo Gij in het recht zult treden en gadeslaan onze ongerechtigheden, wie zal bestaan. Maar bij U is vergeving opdat Gij gevreesd word. Hij geeft vergeving en vreze Gods. Verlossing van schuld en van de macht van de zonde. Deze God, de God van Naomi, van Elia, van zovele anderen, van het verbond kwam tot ons in 2010. Opdat u zeggen zou: deze God is mijn God. Elia's God is mijn God. Dat verlang ik, dat begeer ik.

Ja, maar dan kun je denken: mag dat ook? Mag ik dat ook zeggen: Hij is mijn God? Moet ik daarvoor niet eerst..... Want ik ben het niet waard, ik kan er niets voor doen en niets van vinden bij mijzelf. We zijn zo geneigd om als het gaat om de toe eigening te beginnen aan onze kant. Wat moet er bij mij zijn of komen voor ik Hem mijn God mag noemen? En we beginnen aan onze kant. Maar dan mogen we zeggen: Het begin ligt aan de andere kant, van Gods kant. Dan mogen we dit zeggen: deze God is de God van het verbond. Hij zegt tot ons: Ik ben uw God en de God van uw nageslacht. Ik ben uw God. Omdat Ik dat wil, omdat Mijn

goedertierenheid puur vanuit Mijzelf komt. Nergens door opgewekt hoeft te worden aan uw kant. Ik ben uw God. U mag Mij in de armen vallen. U mag mij zo verloren schuldig als u bent te voet vallen. Ook vanavond nog, of weer. En wie Hem in armen valt die zegt: o HEERE, wat een wonder, dat dat mag, dat U mijn God wilt zijn. Gemeente, kent u dat, kent u Hem?

Waar ik ook heenga. Ruth noemt als ik overnacht, als ik sterf als ik begraven word, dus juist ook de donkere dalen van het leven, als God maar mijn God is. Gemeente, wat heeft de prediking ons gedaan in 2010? Heeft de prediking ons gebracht tot de overgave aan deze God? Dat er niets beters en rijkers is dan om van Hem te zijn. Als Gij maar de mijne zijt.

Maar er is ook een Orpa. En dan valt op hoeveel die twee lange tijd gemeenschappelijk hebben. Beiden komen ze uit Moab en zijn ze daar opgegroeid. Beiden trouwden ze met een jongen uit Kanaan. Beiden weden ze jong weduwe. Allebei bleven ze contact houden met haar schoonmoeder. Beiden gingen ze mee op reis toen haar schoonmoeder terugging. Beiden zeggen ze de eerste keer, nee, geen sprake van we blijven bij u....en toch....en toch..... Zei Jezus ook niet: twee zullen op de akker zijn, de een zal aangenomen de ander achtergelaten worden, twee zullen meel malen de een zal aangenomen de ander achtergelaten worden, twee zullen in een bed zijn de een zal aangenomen de ander verlaten worden. Zo veel gemeenschappelijk en toch....zo diep verschil.

Orpa keert terug tot haar volk en haar goden. Ruth belijdt dat zij verkiest om bij Naomi's volk en Naomi's God te horen, Orpa keert tot haar volk en haar goden. Daar komt ze vandaan. Ze weet wat haar daar wacht. Zoals wanneer je terugkomt van buitenlandse stage of vakantie, je weet weer wat je wacht bij thuiskomst. Dat is je bekend en vertrouwd. Daar is haar volk. Haar familie, haar vriendinnen, en dat is begrijpelijk en goed om daaraan gehecht te zijn. En tot haar goden. Kamos en anderen. Meervoud, want je had overal wel een god voor: voor gezondheid, voor regen, voor voedsel, voor drank, voor landbouw, voor alles. Allemaal goden voor de welvaart. Om je meer te geven van wat je graag wilt hebben. Dat gaf een rust en vertrouwdheid. En dat is haar meer waard dan de God van Naomi. Het is teveel gevraagd dat op te geven. Orpa wil vasthouden aan haar leven tot nu toe. Geen strijd tegen zonden, geen afstand doen van alles wat die goden bieden: gezondheid, welvaart, voorspoed. Stel je voor dat ze dat kwijtraakt.

En in de beproeving verlaat ze de dienst van de HEERE. Haar leven zoals dat is is haar mee waard. Zei Jezus ooit niet: wie achter Mij

wil kome, neme zijn kruis op en volge Mij, en verloochene zichzelf. Wie zijn leven zal willen behouden die zal het verliezen. Zijn leven zoals dat was en is. En je welvaart en je toegeven aan zonden en het niet willen strijden zijn ons meer waard dan de HEERE en Wie Hij is. We willen onze zonden niet kwijt, onze rust niet kwijtraken, ons leven niet uit handen geven, het moet kunnen blijven zoals het is en me goed bevalt.

Orpa. In de beproeving blijkt het enkel sneeuw te zijn geweest. Geen goud van waar geloof, maar enkel vorm en voor het oog. Weten we van een algehele overgave aan de HEERE? Dat we ons verliezen aan Israels God met hart en ziel en heel ons leven? Of zijn we Orpa? Maar als je dan de grens over moet en voor God staat. En je hebt het bloed van Jezus onrein geacht. De God, Die zei: ik zal u tot een God zijn, verworpen en niet aan Hem te voergegeven. Dan sta je voor Hem en hebt enkel onverzonde schuld en een onvernieuwd leven. Geen perkamenten rol van het kinschap. En je moet eeuwig buiten blijven.

De Heere liet ons stilstaan vanavond. Op weg naar de grens. En Hij spreekt ons aan: hoe ben je op weg naar de grens? Als Ruth of als Orpa? Orpa, nog is het genadetijd. Orpa, keer terug. Bij Mij is vergeving, de Heilige Geest en eeuwige vreugde. En dat is zoveel meer dan de wereld dan het leven bieden kan. Dat is maar een zeer lichte verdrukking en dit is een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Orpa, keer terug. Zoek Mij en leef. Zou je niet bidden. God te voet vallen: maak mij als een Ruth. Want Ruth heeft het ook van de HEERE gekregen. Om hem te verkiezen tot haar God. HEERE, geef werk het ook in mij.

Zo gaan we de grens tegemoet. Als gemeente als predikantsgezin als anderen. Eens komen we aan de grens. De grens van dit leven het hemels Kanaan. Nu mag Orpa mee, maar wil ze niet. Straks wil ze mee, maar mag ze niet. Nu mag je mee, maar wil je niet, straks wil je mee, maar mag het niet.

En Ruth gaat de grens tegemoet. Zo de grens tegemoet van 2010/2011 Met de HEERE. En eens de laatste grens tegemoet. Deze God is onze God. Hij is ons deel ons zalig lot. Daar is de vreemd'lingschap vergeten en wij, wij zijn in het Vaderland. Door tijd noch eeuwigheid te scheiden ter dood toe zal Hij ons geleiden.

Amen